

Briuselis, 2026 m. birželio 12 d.
(OR. en)

10536/26

CCG 24

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9382/1/26 ADD 1; 9382/1/26 ADD 1 COR 1

Dalykas: Tarybos išvados dėl eksporto kreditų

Delegacijoms priede pateikiamos 2026 m. birželio 12 d. Tarybos (ekonomikos ir finansų reikalai) 4181-ajame posėdyje patvirtintos Tarybos išvados dėl eksporto kreditų.

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

1. Pagrindinės gairės

- a. PABRĖŽIA svarbų oficialiai remiamų eksporto kreditų vaidmenį darant pažangą įgyvendinant Europos Sąjungos strateginius tikslus, įskaitant pramonės konkurencingumo, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, atsparumo, ypatingos svarbos žaliavų tiekimo saugumo ir spartesnio strateginių technologijų vystymo tikslus; PRIPAŽIŠTA oficialiai remiamų eksporto kreditų svarbą siekiant daryti pažangą užtikrinant savo prekybos ir tarptautinių partnerysčių programos¹ įgyvendinimą, taip pat siekiant ES įmonėms sudaryti sąlygas tarptautiniu mastu konkuruoti dėl sutarčių bei projektų ir sąlygas, skatinančias inovacijas ir visose valstybėse narėse užtikrinančias darbo vietas bei ekonomikos augimą;
- b. PABRĖŽIA, kad norint, jog tų strateginių tikslų įgyvendinimas duotų rezultatų, sparčiai kintant pasaulinei ekonomikai ir geopolitinėms aplinkybėms reikalingi ryžtingi, neatidėliotini ir koordinuoti ES veiksmai, stiprinant ES eksporto viešojo finansavimo sistemą, taip pat daugiašales sistemas, reglamentuojančias oficialiai remiamus eksporto kreditus;
- c. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad siekiant ES įmonėms tarptautinėse rinkose užtikrinti sąžiningas ir lygiateises prekybos bei konkurencijos sąlygas svarbu išsaugoti daugiašalę taisyklėmis grindžiamą sistemą;

¹ Sevilijos įsipareigojimas, Ketvirtoji tarptautinė vystymosi finansavimo konferencija, 2025 m.: „*skatiname eksporto kreditų agentūras, daugiašalius plėtros bankus ir kitus finansų subjektus glaudžiau bendradarbiauti ir derinti veiksmus, kad būtų padidintas viešojo kapitalo veiksmingumas ir poveikis, visų pirma atsižvelgiant į didėjančius finansinius suvaržymus*“.

- d. PABRĖŽIA, kad ES turėtų imtis vadovaujamo vaidmens EBPO susitarimą dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų (toliau – EBPO susitarimas) pritaikant taip, kad jis atitiktų šiandienos ekonomines realijas, siekiant užtikrinti Susitarimo aktualumą, ES eksportuotojams užtikrinti vienodų sąlygų taikymą ir padidinti konkurencingumą šalių, kurios nėra EBPO susitarimo dalyvės, atžvilgiu;
- e. PRIPAŽIŠTA Komisijos ir valstybių narių inicijuotą darbą stiprinant eksporto viešojo finansavimo vaidmenį ES finansų struktūroje, taip pat PALANKIAI VERTINA 2025 m. spalio 1 d. įvykusios 2-osios aukšto lygio konferencijos dėl glaudesnio išorės finansinių priemonių koordinavimo diskusijas ir rezultatus;
- f. RAGINA imtis ryžtingų veiksmų, kad Europos Sąjungoje būtų stiprinami ES lygmens paramos mechanizmai ir glaudžiau bendradarbiaujama tiek su valstybių narių viešosiomis eksporto finansavimo įstaigomis, tiek vienos šios įstaigos su kita, siekiant veiksmingai remti ES įmonių konkurencingumą užsienyje ir apsaugoti ES strateginius interesus;

2. ES konkurencingumas

- a. PABRĖŽIA, kad, stiprinant ES strateginius ir geoekonominius interesus, taip pat konkurencingumą, itin svarbu, kad ES finansavimo priemonės būtų veiksmingai viena su kita siejamos ir koordinuojamos;
- b. PALANKIAI VERTINA valstybių narių norą toliau dėti pastangas, kad įstaigos nacionaliniu lygmeniu intensyviau bendradarbiautų ir dėl to galėtų būti sukurta pridėtinė vertė ES verslui;
- c. RAGINA ES ieškoti greitų ir lanksčių bendradarbiavimo su ES eksporto kreditų agentūromis (EKA) būdų, kuriais būtų atliepiami rinkos poreikiai;

- d. PRIPAŽŪSTA ES EKA potencialą tiek stiprinant ES konkurencingumą, tiek sutelkiant privatųjį kapitalą ES strateginiams prioritetams įgyvendinti ir RAGINA kurti ES sistemas, kuriomis būtų remiamos ES EKA ir didinamas jų poveikis;
- e. REMIA pastangas užsitikrinti naujų ES lygmens finansavimo ir garantijų priemonių, kurios turėtų būti paprastos ir konkrečiai pritaikytos ES EKA remti užtikrinant esamų nacionalinių sistemų papildomumą ir komplektiškumą, taip pat suderinamumą su esamu viešuoju eksporto finansavimu, kurį teikia EKA;
- f. PRAŠO Komisijos, rengiant tokias priemones, atsižvelgti į Tarybos pateiktą medžiagą dėl pagrindinių eksporto kreditų ypatybių bei principų, skirtų užtikrinti ES lygmens viešojo eksporto finansavimo paramos papildomumą; RAGINA Komisiją ir Tarybą tęsiant šį darbą toliau keistis nuomonėmis ir bendradarbiauti;
- g. DAR KARTĄ PATVIRTINA ES EKA įsipareigojimą prisidėti prie strategijos „Global Gateway“ ir kitų ES politikos sričių, susijusių su ES konkurencingumu pasaulyje, plėtojimo, taip pat vaidmenį, kurį viešasis eksporto finansavimas galėtų atlikti įgyvendinant šių sričių politiką, kaip priemonę išsaugoti ES vadovaujamą vaidmenį skatinant tvarias tarptautines partnerystes, kurios teikia abipusę naudą šalims partnerėms ir ES;
- h. PALANKIAI VERTINA strategijos „Global Gateway“ investicijų centrą ir glaudesnę ES išorės finansinių priemonių koordinavimą; REMIA pastangas užtikrinti, kad naujos iniciatyvos nevaržytų EKA veiklos modelio ar esamo EKA bendradarbiavimo užtikrinant ES verslo konkurencingumą užsienyje;

- i. PABRĖŽIA, kad, atsižvelgiant į tai, kad EKA, laikantis ES išorės veiksmų tikslų, atlieka svarbų vaidmenį sutelkiant ES privačiojo sektoriaus veiklą besiformuojančiose rinkose ir besivystančios ekonomikos šalyse, ES finansinė parama strateginiam ekonominiam strategijos „Global Gateway“ įgyvendinimui turėtų būti prieinama ir EKA;
- j. AKCENTUOJA, kad atsižvelgiant į neatidėliotiną ES privačiojo sektoriaus poreikį vis didesnio susiskaidymo ir konkurencijos aplinkybėmis įtvirtinti savo pozicijas besiformuojančiose rinkose ir besivystančios ekonomikos šalyse, finansinė parama, skirta kitų sričių, susijusių su konkurencingumu ir išorės veiksmais, ES politikos įgyvendinimui, taip pat turėtų būti prieinama EKA;
- k. RAGINA ES EKA toliau stiprinti bendradarbiavimą ir didinti savo bendros veiklos bei kuriamos pridėtinės vertės ES finansinėje struktūroje matomumą;

3. Vienodos sąlygos visame pasaulyje

- a. PRIPAŽIŠTA, kad nuo tada, kai buvo sudarytas pradinis EBPO susitarimas, pasaulinė finansavimo aplinka, be kita ko, besiformuojančiose rinkose ir besivystančios ekonomikos šalyse, labai pasikeitė. Nors privačiojo sektoriaus finansavimo sutelkimo svarba vis labiau pripažįstama kaip būdas remti ekonominę vystymąsi, vis dažniau šalys, kurios nėra EBPO susitarimo dalyvės (toliau – šalys, kurios nėra susitarimo dalyvės) siūlo lanksčias finansavimo sąlygas, kurios nėra skaidrios ir dėl kurių konkuruoti su pasiūlymais, grindžiamais neišsamia informacija, tampa sunku;

- b. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad siekiant ES eksportuotojams užtikrinti sąžiningą konkurenciją reikalinga daugiašalė oficialiai remiamų eksporto kreditų sistema, ir PRIMENA, kad EBPO yra tas forumas, kurio paskirtis yra išlaikyti, plėtoti ir stebėti EBPO susitarime nustatytų eksporto kreditų finansinę drausmę; PALANKIAI VERTINA EBPO vykstančias diskusijas dėl to, kaip su šalimis, kurios nėra susitarimo dalyvės, bendradarbiauti konkurencingumo ir skaidrumo klausimais;
- c. MANO, kad įgyvendinant EBPO susitarimą kyla vis daugiau iššūkių tiek dėl padidėjusios konkurencijos su šalimis, kurios nėra jo dalyvės, tiek dėl vienodų sąlygų jo dalyvėms išlaikymo;
- d. PABRĖŽIA, kad svarbu pritaikyti EBPO susitarimą, kad jis išliktų aktualus, įveikiant tiek su Susitarimu susijusius, tiek su juo nesusijusius iššūkius;
- e. PRIPAŽIŠTA, kad siekiant įveikti šiuos iššūkius, Susitarimu turi būti sudarytos sąlygos ES eksportuotojams veiksmingiau konkuruoti su šalimis, kurios nėra susitarimo dalyvės, ir turi būti padidintas abipusis su prekyba susijusios oficialios paramos, nepatenkančios į Susitarimo taikymo sritį, skaidrumas;
- f. PABRĖŽIA, kad ES turėtų imtis vadovaujamojo vaidmens tarp EBPO susitarimo dalyvių dedant pastangas, kad antrasis modernizavimo etapas būtų laiku sėkmingai užbaigtas, siekiant veiksmingai įveikti šiuos iššūkius;

4. Su klimato kaita susijusi ir žalioji pertvarka

- a. PRIPAŽIŠTA oficialiai remiamų eksporto kreditų vaidmenį skatinant tvarią prekybą ir investicijas, kuriomis remiama neutralaus poveikio klimatui ir atspari ekonomika; PABRĖŽIA, kad reikia skubiai paspartinti veiksmus, kad būtų pasiekti ilgalaikiai ES aplinkos ir klimato srities tikslai, pripažįstant vaidmenį, kurį gali atlikti viešasis ir privatusis eksporto finansavimas siekiant pažangos įgyvendinant šią darbotvarkę; DAR KARTĄ PATVIRTINA ES oficialiai remiamų eksporto kreditų atsakomybę ir poveikį Paryžiaus susitarimo įsipareigojimui apriboti pasaulio temperatūros kilimą iki 1,5 °C, pabrėždama tvirtesnio tarptautinio bendradarbiavimo svarbą, taip pat akcentuodama klimato politikos veiksmų teikiamas galimybes ir naudą; RAGINA ES toliau dalyvauti siekiant šių tikslų, remiantis pirmuoju EBPO susitarimo modernizavimo etapu 2023 m.;
- b. PRIPAŽIŠTA, kad reikia nuolat pritaikyti eksporto kreditų politiką, kad ji būtų suderinta su ES klimato srities užmojais, išorės finansavimo praktika ir ES verslo pajėgumais bei konkurencingumu, atsižvelgiant į naujausius mokslinius įrodymus ir technologinę pažangą;
- c. PALANKIAI VERTINA atskirų ES EKA iniciatyvas ir jų bendras pastangas įvertinti ir suderinti oficialiai remiamą eksporto kreditų paramą su ilgalaikiais Sąjungos klimato srities tikslais, pavyzdžiui, įsipareigojimais nutraukti oficialiai remiamus eksporto kreditus iškastinio kuro energetikos sektoriaus projektams² ir 2050 m. tapti neutralia poveikio klimatui atžvilgiu; PALANKIAI VERTINA EBPO susitarimo pirmojo modernizavimo etapo rezultatus, dėl kurių EKA gali pasiūlyti papildomų paskatų aplinkos atžvilgiu tvariems projektams; RAGINA EKA toliau dėti bendradarbiavimo pastangas šioje srityje tiek ES viduje, tiek už jos ribų;

² T. y. anglių, žalios naftos, gamtinių dujų žvalgyimo, gavybos, transportavimo, laikymo / kaupimo, perdirbimo, paskirstymo ir elektros energijos gamybos netaikant taršos mažinimo priemonių projektams.

- d. REMIA ES EKA pastangas laipsniškai nutraukti paramą iškastinio kuro energetikos sektoriaus projektams, kurti paskatas didesnei paramai aplinkos atžvilgiu tvariems projektams ir didesniai skaidrumui stebint šią pertvarką; ĮSIPAREIGOJA reguliariai prisidėti prie savanoriškos skaidrumo ataskaitos dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų, teikiamų sandoriams energetikos sektoriuje, kaip buvo padaryta 2025 m.; RAGINA nuolat dėti pastangas, kad į šią veiklą būtų įtraukta daugiau EBPO dalyvių ir šalių, kurios nėra jos dalyvės;
- e. PABRĖŽIA, kad Sąjunga toliau dės pastangas reformuoti tarptautines sistemas, kuriomis reglamentuojami oficialiai remiami eksporto kreditai, kad jos būtų suderintos su ES klimato srities ir aplinkos tikslais;
- f. RAGINA valstybes nares didinti savo paramą aplinkos atžvilgiu tvariems eksporto projektams, siekiant sustiprinti ES pasiūlos konkurencingumą šioje srityje;

5. Ukraina

- a. PRIPAŽŪSTA vykdomą darbą siekiant užtikrinti viešąjį eksporto finansavimą ES lygmeniu tiek Ukrainos investicijų programos, tiek pagal programą „InvestEU“ Europos investicijų fondo įgyvendinamo Ukrainos eksporto kreditų bandomojo projekto kontekste ; PAŽYMI, kad įgytą patirtį reikia integruoti į būsimas investicijų ir paramos sistemas;
- b. RAGINA EKA toliau dalyvauti teikiant tvirtą ir nenutrūkstamą paramą Ukrainai, be kita ko, teikiant su viešuoju eksporto finansavimu susijusią pagalbą tiek ES, tiek Ukrainos įmonėms;

6. Atsparumas ir ekonominis saugumas

- a. AKCENTUOJA EKA vaidmenį prisidedant prie ES atsparumo ir ekonominio saugumo teikiant stabilią paramą ES įmonėms viešojo eksporto finansavimo teikimo būdu, siekiant padėti joms vienodomis sąlygomis konkuruoti pasauliniu mastu ir daugiašalėse sistemose;
- b. PRIPAŽŪSTA, kad viešasis eksporto finansavimas, įgyvendinamas finansavimo priemonėmis, gali atlikti strateginį vaidmenį mažinant priklausomybę ir užtikrinti diversifikuotas, atsparias ir saugias ES vertės grandines, ir AKCENTUOJA, kad ES ir jos valstybės narės turi naudoti viešąjį eksporto finansavimą ir geriau išnaudoti jo privalumus saugiam ir tvariam ypatingos svarbos žaliavų tiekimui ir lyderystei strateginių technologijų srityje užtikrinti, laikantis bendro komunikato dėl ES ekonominio saugumo stiprinimo³;
- c. atsižvelgdama į pasaulinį nestabilumą ir į tai, kad prekyba ir priklausomybė yra naudojamos kaip ginklas, AKCENTUOJA, kad itin svarbu imtis vieningų ES veiksmų dėl viešojo eksporto finansavimo siekiant remti ir stiprinti ES įmones.

³ Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „ES ekonominio saugumo stiprinimas“, JOIN(2025) 977 final, 2015 12 3, Briuselis.